

νάς ἐκεῖνα, ὁποῦ εὐγαίνουσι ἀπὸ τὸ στόμα του.

Δέκατον. Προστάσσει ἡ Βασιλεία μου, ὅτι τὸ παρὸν χατησερίφι μου νὰ φυλάττεται μέσα εἰς τὸ μοναστήρι τοῦ Ξηροποτάμου, καὶ ὅταν χρειασθοῦν εἰς τινὰ κρίσιν νὰ τὸ μεταχειρισθοῦν οἱ μοναχοὶ ταύτης τῆς μονῆς, νὰ εὐγάζουσιν εἰς τὴν κρίσιν τὸ σουρέτι (1) τοῦ παρόντος χατησεριφίου, καὶ μὲ ἐκεῖνο νὰ λαμβάνωσιν ἀπὸ τὴν κρίσιν τὸ δικαίωμα, ὁποῦ ζητοῦσιν οἱ πτωχοὶ τοῦτο βουχμπάνδες, διὰ νὰ μὴν τοὺς ἀδικήσῃ τινὰς ἀβάκης καὶ τὸ εὐγάλῃ ἀπὸ τὰ χέρια τους, καὶ ζημιωθοῦν τὸ ἐλεός μου οἱ πτωχοί.

Ταῦτα μὲν ἀποφαίνεται ἡ Βασιλεία μου, νὰ ἴηαι βέβαια καὶ ἀμετάπτωτα· ἐν ὧσιν μὲν περιέμι τῷ βίῳ τούτῳ, τιμωρηθήσεται παρ' ἐμοῦ μεγάλως τιμωρίας καὶ βασάνους φρικτάς, μετὰ δὲ τὴν ἐμὴν τελευτὴν (ἀνάγκη γάρ μοι καθὼς ἀνθρώπον τὸ χρεῶν λειτουργήσαι) τὸν ἀνατρέαψιν· ἅ τι ἐκ τῶν εὐεργηθέντων μοι πάντων ἐν τῷ παρόντι χατησεριφίῳ, καὶ θάρος τι ἢ ἐνόχλησιν τοῖς εἰρημένοις τούτοις πτωχοῖς μοναχοῖς ἐπιτεθέντα, τὸν τοιοῦτον μουσουλμάνων, ὁποίας ἀξίας καὶ ἂν εἴη, ὡς φορέα καὶ ἀφανιστὴν τῆς ἐλεημοσύνης τῆς Βασιλείας ἡμῶν, κερχωρισμένον ἔχομεν τῆς ἰδίας του γυναικὸς καὶ ἀλλότριον τῆς πίστεως τῶν μουσουλμάνων, ἐπιμένοντα δὲ τῇ ἀνατροπῇ ταύτῃ τοῦ παρόντος ἡμῶν χατησεριφίου, καὶ τῷ αἰωνίῳ αὐτὸν ἀναθέματι παραπέμπομεν.

ἔτσι ἀν. Μαρτίου θ'. ἐξεδόθη ἀπὸ Αἰγύπτου.»

Τὸ χατησερίφιον μετ' ἄλλων χρυσοβούλων ἐδημοσιεύθη κατὰ πρῶτον ἐν τῷ Κτιτορικῷ τῆς Μονῆς τοῦ Ξηροποτάμου, ἀκολούθως δὲ μετετυπώθη ἐν τῇ *Πνευματικῇ Τραπεζῇ* τοῦ Kaisarion Δαπόντε, καὶ ἐπ' ἐσχάτων ὑπὸ τοῦ K. Miklosich. (Slavische Bibliothek, I. Band, Wien 1851, σελ. 247-255).

K. ΣΑΘΑΣ.

(1) Ἀντίγραφον.

Η ΕΡΥΘΡΑ ΤΑΙΝΙΑ. ¹⁾

(Ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ).

Ὁ λευκογένειος μοναχὸς ἤρχισε νὰ παρηγορῇ αὐτὴν δι' εὐσεβῶν προτροπῶν, καὶ οὕτω κατεπραῦνθη τότε μόνον ἠδυνήθησαν νὰ εἰσέλθωσιν οἱ αὐλικοὶ ἐντὸς τοῦ δωματίου.

Ἀνήγγειλαν δὲ πρὸς αὐτὴν, ὅτι ἐπέστρεψεν ὁ ἀξιωματικὸς ὁ σταλεις ἵνα προσκαλέσῃ παρ' αὐτῇ τὸν Kaisarobitz πρίγκηπα διάδοχον. Πάραυτα ἡγέρθη, καὶ ἐνδυθεῖσα ὑπὸ τῆς θαλαμηπόλου τῆς, ἐκαθέσθη ἐπὶ τῆς ἑδρας. Ἀλλάξασα δὲ τρόπον ἐκφράσεως καὶ στραφεῖσα πρὸς τὸν ἀξιωματικὸν, ἠρώτησεν αὐτόν. Πῶς εὔρες τὸν κύριόν σου;

— Ἡ αὐτοῦ ὑψηλότης ἐπεθεώρει τοὺς στρατιώτας τῆς φρουρᾶς του, τῆς ἐπονομαζομένης τοῦ Ὀλστέιν, ἐλθόντας ἐκ Γερμανίας.

— Αἶδιε θεέ! πάντοτε διασκεδάζει μὲ τοὺς στρατιώτας. . . .

— Ὁ Ἀρχιδουξ μὲ ἠκολούθησε πάραυτα, προσέθηκεν ὁ ὑπασπιστής, καὶ ὤφειλεν ἤδη νὰ ἴηαι ἐνταῦθα.

— Ἐχει καλῶς, ὕπαγε· ἐλθὲ δὲ νὰ μὲ εἰδοποιήσῃς εὐθὺς ὡς φανῇ ἡ Kaisarsyna.

Στραφεῖσα εἶτα πρὸς τὸν μοναχὸν τῷ εἶπε,

— Σὺ μέινει ἐνταῦθα, γέρον μου· λέγεις ὅτι ἡγικέ μου ἡ ὥρα τοῦ νὰ ἐμφανισθῶ ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τοῦ Παντοδυνάμου — καὶ ἐσφραγίσθη, διὰ τοῦ σημείου τοῦ σταυροῦ, εὐλαβῶς — λοιπὸν ἔσο μάρτυς ὅτι δὲν θὰ ἐγκαταλείψω τὸν κόσμον τοῦτον χωρὶς νὰ διαφυλάξω τὰς ὑποσχέσεις καὶ ἐξασφαλίσω τὴν εἰρήνην εἰς τὸ κράτος, προτρέπουσα εἰς ἔνωσιν, ἀγάπην καὶ εἰρήνην τοὺς μέλλοντας ν' ἄρξωσιν αὐτοῦ.

— Τῇ ἀληθείᾳ, καλῶς πράττεις, θύγατερ, ἀπεκρίθη ὁ μοναχός· Εἶθε ὁ ἅγιος Γεώργιος, ὁ προστάτης τοῦ βασιλείου σου, εὐλογήσῃ σε!

Ἡ αὐτοκράτειρα ὑπαινίττετο τὴν ἐποχὴν, καθ' ἣν ἦτο ἕτοιμος ν' ἀποκλείσῃ τοῦ θρόνου τὸν ἀρχιδουκὰ Πέτρον-δ' Ὀλστέιν-Γόττορπ, ὃν ἡ ἰδίᾳ ἐκ Γερμανίας προσεκαλέσατο, προορίσασα αὐτὸν ὡς τὸν μόνον νόμιμον διάδοχόν της.

Ὁ Πέτρος ἐπιπόλαιος, ὡς πάντοτε, καὶ εἰς οὐδὲν λογιζόμενος τὴν θέσιν, εἰς ἣν εὕρισκετο ἡ θεία του, ἤνοιξε μετὰ πατάγου τὴν θύραν καὶ

(1) Συνέχεια ἀπὸ φυλλαδίου 67.

εισῆλθεν ἐντὸς τοῦ δωματίου αὐτῆς ὡς ἂν εἰσῆρ-
χετο εἰς ἄλλο τι δωματίον τῶν ἀνακτόρων.

Οὕτε καὶ ἐσυλλογίσθη ν' ἀποσπᾷ ἀπὸ τοῦ
στήθους τοῦ τὸ παράσημον τοῦ πρωσιακοῦ τάγ-
ματος, ὅπερ ἡ Καισαρεῦνα τῷ εἶχεν ἐπίτηδες
ἀποτρέψει νὰ φορῇ.

Ἡ Αἰκατερίνη τὸυναντίον εἰσῆλθε μ' ὄλην
τὴν προφύλαξιν, μεθ' ἧς εἰσέρχεται τις εἰς δωμα-
τίον ἀσθενοῦς, καὶ πρώτη μὲν φροντὶς αὐτῆς
ὑπῆρξε νὰ γονυπετήσῃ ἐνώπιον τῆς εἰκόνας τοῦ
ἁγίου, εἶτα δὲ ν' ἀσπασθῇ τὴν χεῖρα τοῦ σεβα-
σμίου μοναχοῦ Κυρίλλου.

Ἡ Ἐλισάβετ παρατηρήσασα πάντα ταῦτα, τό-
σον ὑπερεχάρη, ὥστε δὲν ἐπέτρεψε τῇ Ἀρχιδου-
κίσσῃ ν' ἀσπασθῇ τὴν χεῖρά της, ἀλλὰ συνέσφιξε
ταχύτην μετ' ἀγάπης ἐπὶ τοῦ στήθους της.

— Θυγάτερ μου, τῇ εἶπε, παρηγοροῦμαι ἐπα-
ναβλέπουσά σε, καὶ σὲ ἐπίσης νύέ μου. Καθήσαστε.
Ἵμεῖς οἱ λοιποὶ δύνασθε ν' ἀναχωρήσετε πλὴν
τοῦ πατρὸς Κυρίλλου καὶ τῆς Ἐλένης, οἵτινες δύ-
νανται ν' ἀκροασθῶσι πᾶν ὅ,τι θὰ ὁμιλήσω.

Πάντες ἐξῆλθον ἐκτὸς τοῦ ἱερέως καὶ τῆς θα-
λαμηπόλου Ἐλένης, ἀποσυρθέντων εἰς τινὰ γωνίαν
τοῦ δωματίου.

— Κύριέ μου, προσέθηκεν ἡ Ἐλισάβετ, πληρο-
φοροῦμαι ὅτι ἐπανελήφθησαν αὐτὶς ἀπερίσκεπτά
τινα συμβεβηκότα, καὶ ὅτι ἡμεῖς μὲν, πρὸς καιρὸν,
δὲν εἴστε διατεθειμένοι νὰ ἐξακολουθήσητε τὰς
συμβουλὰς, ἃς σᾶς ἀπέτεινα, ὑμεῖς δὲ κυρία, ἐξ
ἄλλου μέρους, μοι διηγοῦνται ὅτι ἀναγινώσκετε,
μᾶλλον εὐαρέστως γαλλικὸν τι μυθιστόρημα πα-
ρὰ νὰ φαίνησθε καλὴ καὶ ἀρεστὴ πρὸς τὸν σύζυ-
γόν σας, ὅπως ἀρμόζει εἰς καλὸν συνοικέσιον.
Ἔχετε ἀληθείας ὅ,τι λέγω, ναὶ ἢ ὄχι; ἔχω δι-
καιον ἢ ἄδικον;

Ὁ Καισαρόβιτς εὐρέθη εἰς ἀμηχανίαν ἀκούων
τὸν μειλίχιον τόνον, ὃν μετεχειρίζετο ἡ θεία του
πρὸς αὐτὸν καὶ βλέπων αὐτὴν ἤττον ἀσθενῆ παρ'
ὅσον τὸν εἶχον πληροφορῆσι οἱ πιστοὶ του. Ἀπε-
κρίθη ὅμως μὲ ὀφθαλμοὺς ἐστραμμένους χαμαὶ
καὶ μὲ συγκεκινημένην φωνὴν φράσεις τινὰς ἀσυ-
ναρτήτους, νομίζων ὅτι ἐδικαιούτο λέγων ὅτι
δὲν ἦτο ἰδίον τοῦ σφάλμα ἂν ἐγεννήθη ψυχρότης
τις μεταξὺ τῆς ἀρχιδουκίσσης συζύγου του καὶ
αὐτοῦ. Τὸυναντίον ἡ Αἰκατερίνη ἐβεβαίω ὅτι
αὐτὴ ἠσθάνετο τὴν ζωηροτέραν ἀγάπην καὶ τὴν
εὐκρινεστέραν ἀφοσίωσιν διὰ τὸν σύζυγόν της.

Ἡ Ἐλισάβετ μὴ δυναμένη ἐπὶ πλέον νὰ διατη-
ρήσῃ τὸν μειλίχιον τόνον τῆς φωνῆς της, ἔκραξε

ζωηρῶς, πλήττουσα διὰ τῆς χειρὸς της τὴν παρα-
κειμένην τράπεζαν.

— Ψεύδεσθε! ψεύδεσθε! Νομίζετε ὅτι δὲν
γινώριζω τὰ πάντα; ἐπιθυμεῖτε ἴσως, νὰ μὲ ἀπα-
τήσητε; Τί θὰ ἐλέγετε ἂν ἐγὼ σᾶς ἀπαδιώ-
κον ἐκ τῆς πατρίδος; Δύναμαι νὰ τὸ πράξω καὶ
ἔστω πρὸς εἰδησίαν σας. Καὶ τίς ἄρα ἤθελε μὲ
ἐμποδίσει; Τίς; ἐρωτῶ ὡς σᾶς ἐκάλεσα ἐνταῦθα;
οὕτω δύναμαι καὶ νὰ σᾶς ἀποπέμψω. Τί λέγετε
πρὸς ταῦτα;

Ὁ Πέτρος ἠγέρθη μένεα πνέων καὶ σπινθῆρας
ἐκπέμπων ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν του.

ἠγέρθη ὡσαύτως καὶ ἡ Ἐλισάβετ, τὸν ἔλαβε
ἐκ τῆς στολῆς, ἀφῆρσε τὸ ἐπ' αὐτοῦ παράση-
μον, καὶ ἠκολούθησεν αὐτὸν περιπατοῦντα ἐντὸς
τοῦ δωματίου.

— Τί νομίζει ὁ κύριος; μὴ μὲ παροργίζης
ἐπὶ πλέον, καθότι γινώρισον καλῶς ὅτι θὰ σοὶ
ἀποβῇ τοῦτο λίαν δυσάρεστον. Ὁ Θεὸς, ὁ παν-
ταχοῦ παρὼν, βλέπει ὅ,τι μετ' ὀλίγον θὰ συμβῇ.

Ὁ μοναχὸς καὶ ἡ θαλαμηπόλος ἐπλησίασαν τε-
ταραγμένοι. Ἡ ἀπειλητικὴ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς
Ἐλισάβετ ἐκφρασίς ἐνέπνεε φόβον.

Ὁ Πέτρος κατέστη πελιδνός, καὶ μὲ ταπεινὴν
φωνὴν προσέθηκεν, ἀλλ' εἰς τρόπον ὥστε νὰ
ἀκουσθῇ παρὰ τῆς Αὐτοκρατείας.

— Δὲν ἀποδιώκεται τόσον εὐκόλως εἰς αὐτο-
κράτωρ.

Ταῦτα ἀκούσασα ἡ Ἐλισάβετ, δὲν ἠδυνήθη νὰ
κρατήσῃ ἐπὶ πλέον τὴν ὀργὴν της, ἀλλ' ἀνέκραξε
διὰ βροντώδους φωνῆς.

— Συγκαλεσθήτω πάραυτα ἡ Γερουσία! Προ-
σκληθήτω δ' ὡσαύτως καὶ τὸ Συμβούλιον τῆς
Ἐπικρατείας! Πάραυτα, ἐνταῦθα εἰς τὴν ἀπέ-
ναντι αἰθούσαν, θέλω νὰ ὀνομάσω τὸν διάδοχόν
μου!

— Θυγάτερ μου, τί πράττεις; εἶπεν ὁ Κύριλ-
λος, οὕτω πως διατηρεῖς τὴν δοθεῖσάν μοι ὑπό-
σχessin;

— Ἐλεος, ἔλεος διὰ τὸν σύζυγόν μου ἐφώνη-
σεν ἡ Αἰκατερίνη.

Ἡ Ἐλισάβετ ἔπεσε ἐπὶ μιᾷς ἑδρας ἡμιανασ-
θητος.

— Ἀπομακρύνετε τούτους, προσέθηκεν μετ'
ὀλίγον ἐπιπόνως, ἀπομακρύνάτε τους, ἡ παρουσία
των μὲ φονεύει.

— Ἐλισάβετ Πετρόβνα, προσεῖπεν ὁ μοναχὸς
διὰ μειλιχίου φωνῆς, ἀναπόλησον τὸν θάνατον,
συγχώρησον καὶ θέλεις συγχωρηθῇ. Στραφεὶς δὲ

πρὸς τὸν Πέτρον, τῷ εἶπε, γονυπέτησον καὶ ζήτησον συγγνώμην παρ' ἐκείνης, ἥτις σοὶ ἐπέδωκε ψίλλους τσαούτας εὐεργεσίας.

Ὁ Πέτρος ἔμεινεν ἐπὶ τινὰ ὥραν ἀκίνητος καὶ ἀμφιταλαντευόμενος, ἀλλ' ἔπειτα ἐγονυπέτησεν. Ἡ Ἐλισάβετ, ἣν ὁ προφανὴς πνιγμὸς τῆς ἀναπνοῆς ἐμπόδιζε νὰ ὀμιλῇ, ἔνευσε διὰ τῆς χειρὸς καὶ οἱ παρευρισκόμενοι τὸ σημεῖον ἐκείνο, ὡς δαίγμα εἰρήνης καὶ συγχώρησεως διηρμήνευσαν.

Τότε ἡ Αἰκατερίνα εἶπε πρὸς τὸν σύζυγόν της μεγαλοφώνως,

— Ἰπακούουσα εἰς τὰς προσταγὰς τῆς Κυριάρχου μου, τείνω τὴν χεῖρα εἰς τὸν κύριόν μου καὶ σύζυγον, ζητοῦσα παρ' αὐτοῦ συγχώρησιν ἅν εἰς τι ἔσφαλόν. Ὁ Θεὸς γνωρίζει τὴν καρδίαν μου, τὴν ἀείποτε πλήρη ἐπιθυμίας νὰ πράττῃ τὸ καλὸν διὰ τὸν Καيسαρόβιτς.

Ὁ Πέτρος ἔλαβε τὴν χεῖρά της ὁ δὲ μοναχὸς τοὺς κλύδωγας.

Ἡ Αὐτοκράτειρα ἤγειρε τὴν κεφαλὴν καὶ μὲ ἐσθραμένην φωνὴν ἐπρόφερε τὰ ἑξῆς·

— Μείνατε οὕτω· διότι τοῦτο εἶναι τὸ μόνον ὅπερ ἐπεθύμουν νὰ ἴδω. Ἦδη δὲ ἄφετέ με, διότι μέλλω νὰ κατακλινθῶ. Θεέ μου! πόσον ὑπέφερον! τίς οἶδε ἂν θὰ ἐπιζήσω πλέον. Ἄχ τὸ στήθος μου! Μοὶ ἐκλείπει ἡ ἀναπνοή! . . . Δυστυχὴς ἐγώ! . . . Λαβοῦσα μετέπειτα ὀλίγην ἀναψυχὴν, εἶπε πρὸς τὴν Αἰκατερίναν.

— Χαιρετήσατε ἐκ μέρους μου τὸν κόμητα Πονιατόβσκη. Καὶ ὑμεῖς, κύριε λοχία τῆς Πρωσίας, ὑγιαίνειτε.

Ὁ Ἀρχιδουξ καὶ ἡ σύζυγός του ἀπεμακρύνθησαν διελθόντες διὰ τῆς πληθύος τῶν εἰς τοὺς προθαλάμους εὐρισκομένων, προσφέροντες ἀλλήλοις τοὺς βραχίονας.

Ἡ Αἰκατερίνα ἐκράτει τὸ μανδύλιον πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν· πάντες δ' ἔλεγον οἱ μὲν εἰς τὰ ὦτα τῶν δὲ « συνεφιλιώθησαν! » Ὅποια τῶντι συγκινητικὴ σκηνή!

Ἡ Ἐλισάβετ ἀπεκδυθεῖσα, ἐζήτησε παρὰ τῆς θαλαμηπόλου τὴν κλεῖδα τοῦ Ἰβάν Βελίκι (Iwan Weliki)· οὕτως ὠνομάζετο κιβώτιόν τι, εἰς τὸ πρόσχημα οὐτινος ἦτο ἐξωγραφημένος τὸ πρόσωπον ἐκείνου τοῦ ἁγίου, καὶ ὅπερ ἐμπεριεῖχε πνευματώδη ἄλλα ποτὰ καὶ βρακὴν. Ἡ Ἐλένη ἀντέστη εἰς τὴν θέλησίν της, ἀλλ' ἡ αὐτοκράτειρα τῆς τὴν ἀφῆρσεν ἐκ τῶν χειρῶν, λέγουσα,

— Ἐξηντλήθησαν αἱ δυνάμεις μου ἕνεκα ἐκείνων. Απηλύθησα πλέον,—καὶ ἠνέφξε τὸ κιβώτιον.

Ἐναντίον ὅλων τῶν αὐστηρῶν ἀπαγορεύσεων τοῦ ἱατροῦ, ἔπιεν ἀπὸ ἐκείνα τὰ φλογιστικὰ καὶ πνευματώδη ποτὰ ἀφθόνως, ὥστε ἐχρειάσθη νὰ τὴν μεταφέρωσιν εἰς τὴν κλίνην ἀναίσθητον σχεδόν.

Γ'.

Ἡ Ἐλισάβετ εἶχεν ἀποθάνει καὶ πάντες οἱ ἀρχαῖοι Ῥώσσοι τὴν ἐθρήνησαν, ὡς οὖσαν ὁ τελευταῖος γόνος τοῦ μεγάλου Τζάρου. Εἶχε μὲν πλεῖσθ' ὅσα ἐλαττώματα, οὐχ ἥττον ὅμως καὶ πλεῖστα προτερήματα· πλὴν ἐκείνα ἐπήγαζον ἀπὸ ἑλλειψιν ἀνατροφῆς. Ἐγκατέλιπε πολλὰ γνήσια τέκνα καὶ μίαν θυγατέρα, καρπὸν κρυφίου γάμου, τὴν δύστηνον πριγκηπέσσαν Ταρακάνωφ, ἥς τινος ἡ τύχη εἶναι γνωστὴ, ἀποθανούσης διὰ δυσφήμου θανάτου ἐπὶ Αἰκατερίνης τῆς Β'.

— Πέτρος ὁ Γ'. πανθ' ὅσα ἡ θεία αὐτοῦ εἶχε πράξει μετετρέψατο, μόλις ἐκείνης κλεισάσης τοὺς ὀφθαλμούς. Οἱ εὐνοούμενοι ἐξωρίσθησαν πάντες καὶ πλεῖστοι τῶν πιστοτέρων τῆς Ἐλισάβετ ἐστάλησαν εἰς Σιβηρίαν· καὶ ταῦτα ὡς πρὸς τὰ ἐσωτερικά· ὡς πρὸς δὲ τὴν ἐξωτερικὴν πολιτικὴν, ἀνεκαλέσατο πάραυτα τὰ κατὰ τῆς Πρωσίας σταλέντα ῥωσσικὰ στρατεύματα, καὶ οὕτω προσέφερε Φριδερίκῳ τῷ Μεγάλῳ τὴν συμμαχίαν του ἣν οὗτος ἐδέχθη προθύμως.

Κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς βασιλείας του Πέτρος ὁ Γ'. περιστοιχίσθη ὑπ' ἀνδρῶν τιμίων καὶ ἱκανῶν καὶ ἐπέφερε καλλιτερεύσεις μεγάλας εἰς τὸ κράτος, ἀλλὰ τοῦτο δὲν διήρκεσεν ἐπὶ πολὺ, καθότι ἐδόθη εἰς πᾶν εἶδος ἡδονῆς ἐντὸς τῶν διαφόρων τερπνῶν ἀνακτόρων του· εἰς τὸ νὰ γυμνάζῃ τοὺς στρατιώτας κατὰ τὸ γερμανικόν, γινόμενος δι' ὅλων τούτων μισητὸς εἰς τὴν ἀρχαίαν ῥωσικὴν μερίδα, ἥτις ὑποστηριζομένη ὑπὸ τῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησίας συνώμοττε κατ' αὐτοῦ. Μ' ὅλα ταῦτα οὗτος κατέτριβε τὸν καιρὸν του μετὰ τῆς ἐρωμένης του κομήσσης Βοροντζῶφ εἰς ἔργα παρόμοια τῶν λαβόντων χώραν ἐπὶ τῆς ἀντιβασιλείας τοῦ Φιλίππου τῆς Αὐρηλίας ἐν Γαλλίᾳ. Ταυτοχρόνως δὲ ἡ δημοτικότης τῆς Αἰκατερίνης ἐπηύξανε καθ' ἑκάστην, φθάσασα εἰς τὸν κολοφῶνά της κατὰ τὴν γέννησιν τοῦ πρίγκηπος διαδόχου· τοῦτο ἐνόησε καὶ ὁ Πέτρος, ὅστις ἐξ ἄλλου ἐσκέπτετο νὰ εὕρῃ μέσον κατάλληλον νὰ κλείσῃ τὴν Αἰκατερίναν ἐντὸς μοναστηρίου, ὡς εἶχεν ὑποσχεθῇ εἰς τὴν κόμησσαν Βοροντζῶφ, ποθοῦσαν ἵνα καταστῇ αὐτοκράτειρα. Το-

σεύτον ἐμίσει τὴν σύζυγόν του ὁ Πέτρος, ὥστε πολλάκις τοῦτο καὶ δημοσίως ἀπεδείκνυσεν. Ὁ λαὸς ἐξ ἄλλου, ὁ στρατὸς καὶ ἡ ἐκκλησία ἐξ ἀγανακτήσεως, ἔδιδον τρανὰ δείγματα συμπαθείας ὑπὲρ τῆς Αἰκατερίνης ἐκφέροντες λοιδορίας ἐναντίον τῆς γερμανικῆς μερίδος, τῆς περιστοιχίζουσης τὸν Τζάρον, τῆς χονδρῆς Βοροντζῶφ καὶ δημοσιεύοντες αἱματηρὰς σατύρας κατ' αὐτοῦ, ὧν ὅμως οὐδέποτε ἐγνώσθη ὁ συγγραφεὺς μ' ὅλας τὰς αὐστηροτέρας ἐρεῦνας.

Εἰς τοιαύτην τινὰ κατάστασιν ἦσαν τὰ πράγματα κατὰ μῆνα Ἰούλιον τοῦ ἔτους 1762, ὁπότεν διωργανίσθη συνωμοσία κατὰ Πέτρου τοῦ Γ'.

Ἀρχαῖος τις στρατιώτης ἀπόμαχος, ὀνόματι Ὀρλώφ, εἶχε πέντε υἱούς. Ὁ δευτερότοκος, ὀνόματι Γρηγόριος ῥωμαλέος καὶ ὠραίος, ἦτο ἀξιωματικὸς καὶ ὑπασπιστὴς γηραιοῦ στρατάρχου τοῦ πυροβολικοῦ. Πρὸς τοῦτον τὸν νέον ἐν μιᾷ ἐπιθεωρήσει ἡ Αἰκατερίνα ἔλαβε συμπάθειαν, καὶ ἔκτοτε ἐγένετο προστάτις αὐτοῦ. Τοσοῦτον νυνὶ καὶ ἐνεπιστεύετο αὐτῷ ἡ αὐτοκρατορεῖσα, ὥς καὶ τῷ ἐπρότεινε νὰ παρασκευάσῃ μετὰ τῶν τεσσάρων ἀδελφῶν του ἐπανάστασιν, καὶ εἰ δυνατόν νὰ κερδίσῃ ὑπὲρ αὐτῆς καὶ τὴν αὐτοκρατορικὴν σωματοφυλακίαν, ἧς μέλη ἀπετέλουν ὡς ἀξιωματικοὶ καὶ λοχίαι οἱ δύο νεώτεροι ἀδελφοὶ τοῦ Ἀλέξιος καὶ Φέδωρ Ὀρλώφ. Ἡ συνωμοσία ὑπεστηρίχθη καὶ διευθύνθη ὑπὸ τοῦ Πανίνου, γερουσιαστοῦ καὶ ὑπουργοῦ, τυγχάνοντος συνάμα καὶ παιδαγωγοῦ τοῦ νέου ἀρχιδουκὸς Παύλου. Πλὴν οὗτος ἐνόει νὰ ἐνεργῇ μᾶλλον πρὸς ἰδίον του ὄφελος τὴν συνωμοσίαν, καὶ ὅχι πρὸς ὄφελος τῆς Αἰκατερίνης. Καὶ τοῦτο βεβαίως δὲν ἐπεθύμουν, οὔτε ἡ Αἰκατερίνα, ἀλλ' οὔτε προπάντων ἐκεῖ νη ἡ ὠραιότητι περιγκηπέσσα Δασκῶφ, ἡ ἀχώριστος φίλη τῆς Αἰκατερίνης, ἥτις ὑπῆρχεν ἡ ψυχὴ τῆς συνωμοσίας.

Αὕτη, ἥτις ἐπὶ πολὺ ἀντέστη ἀλλ' ἀνωφελῶς εἰς τὰς σκέψεις τοῦ γέροντος ὑπουργοῦ, ἐφευρε, τέλος, μέσον, δι' οὗ οὐχὶ δυσκόλως κατέπεισεν αὐτὸν νὰ συνενωθῇ μετὰ τῶν ἄλλων συνωμοτῶν, τουτέστι, ν' ἀναγορεύσῃ τὴν Αἰκατερίναν Αὐτοκράτειραν.

Τρικυμῶδης ὑπῆρξεν ἡ νύξ τῆς 11 πρὸς τὴν 12 Ἰουλίου.

Ἐντὸς θαλάμου τινος τοῦ πύργου Πέτερχωφ, κειμένου πρὸς τὴν θάλασσαν, εὐρίσκετο ἡ νεαρὰ αὐτοκράτειρα βυθισμένη εἰς σκέψεις καὶ τρέμουσα διὰ τὸν ἀκατάπαυστον πάταγον τῶν ἀστραπῶν,

ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τὴν κατάστασιν τῆς ψυχῆς της, εἰς στιγμὴν τόσον ἀποφασιστικὴν, εἰς τὴν παραμονὴν δηλονότι τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ἐμελλε ν' ἀνακαλυφθῇ ἡ συνωμοσία. Καὶ ὅμως ἐδίσταζεν εἰσέτι, ἀναπολοῦσα τὰς πρώτας ἡμέρας τῆς συζύξεώς της μετὰ τοῦ Πέτρου, αἵτινες δι' αὐτὴν ὑπῆρξαν ἡμέραι ἔρωτος καὶ ἀμβροσίας. Ἢδὴ δὲ προδιετίθετο νὰ δράμῃ πρὸς αὐτὸν καὶ νὰ τῷ ἐκμυστηρευθῇ τὰ πάντα, ἰκετεύουσα παρ' αὐτοῦ συγγνώμην. Ὅθεν πάραυτα ἡγέρθη με τοιαύτην τινὰ ἀπόφασιν, ἠθέλησεν ὅμως πρὶν ἀναχωρήσῃ νὰ παραλάβῃ μεθ' ἑαυτῆς ἐπιστολάς τινας ἐρωτικὰς τοῦ συζύγου της, ἃς ἐφύλατιεν ἐν μυστικῷ κιβωτίῳ, ἀλλ' ἀναζητοῦσα ταύτας παρετήρησεν ἐρυθρὰν ταινίαν. Ἦτο ἡ τῶν πεδίων τῆς κομήσεως Βοροντζῶφ. Τὴν ταινίαν ἰδοῦσα ἡ Αἰκατερίνα ἐξέβαλε κραυγὴν ὁμοίαν ὡς ἂν ἐδάκνυτο ὑπ' ὄψεως. Ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ ἄπασαι αὐτῆς αἱ ἰδέαι ἥλλαξαν· ἐκλείσει τὸ κιβώτιον καὶ ἐξῆρθη ὡς θηρίον πρὸς τὴν θύραν τοῦ δωματίου· ἵνα ἐξέλθῃ, πλὴν ἐνώπιόν της παρουσιάσθη μικρὸς καὶ εὐειδὴς ἀξιωματικὸς, ὃν ἡ Αἰκατερίνη δὲν ἀνεγνώρισεν ἐκ πρώτης ὄψεως, ἀλλ' ὅστις τὴν ἐνηγκαλίσθη καὶ τὴν ἡσπασθη.

— Συγγνώμην, ἀδελφὴ μου, ἐφώνησεν εὐθύμως ἡ περιγκηπέσσα Δασκῶφ, ἥτις εἶχε μεταμφιεσθῇ, συγγνώμην ἂν δὲν ἔλαβον καιρὸν ν' ἀλλάξω ἐνδυμασίαν, καθότι ἔρχομαι ἀπὸ Πετρούπολιν ἐφιππος.

— Καὶ διατί ἄραγε; τί συνέβη;

— Πρέπει νὰ ἔλαβες τέλος τὴν ἰδίαν ταύτην νύκτα, ἀπεκρίθη ἡ περιγκηπέσσα.

— Δι' ἀγάπην Θεοῦ! ἀλλ' ἐγὼ οὐδόλως προητοιμάσθην.

— Ταχέως θὰ ἴδῃς ἕνα τῶν Ὀρλώφ.

— Τί συνέβη πρὸς Θεοῦ!

— Οὐδὲν εἰσέτι, ἀλλὰ τάχιστα συμβήσεται· δὲν ἔλαβες ἐπιστολήν μου;

— Ἐγὼ, ὅχι. Τίς οἶδε εἰς ποίας χεῖρας ἔπεσε.

— Μικρὸν τὸ κακόν, ἐπειδὴ ταχέως ἢ βραδέως πρέπει πάντες νὰ τὸ γνωρίσωσιν. Ἡ συνωμοσία ἀνεκαλύφθη. Πρὸ τῆς αὐγῆς δὲ πάντες θὰ συλληφθῶμεν, ἐὰν πάραυτα δὲν ἐνεργηθῇ. . .

Ἡ Αἰκατερίνα ἔμεινεν ἐμβρόντητος καὶ δὲν ἤξευρε τί νὰ πράξῃ, ὅποτε ἠκούσθησαν βήματα καὶ ὁ Ἀλέξιος Ὀρλώφ ἐνεφανίσθη πρὸ τῆς θύρας τοῦ δωματίου.

— Ἐτοιμάσθητι Αἰκατερίνα, προσεῖπεν, ἡ ὥρα ἐσήμανε.

— Εἶναι ἐτοίμη ἡ ἅμαξα ;

— Ναί.

— Ἰπάγωμεν — καὶ εἰς τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ.

Δ'.

Καθ' ὅλην ἐκείνην τὴν τρικυμιώδη νύκτα ὥδοι- πόρουν, καὶ μόλις περὶ τὴν αὐγὴν ἀφίκοντο πρὸ τῶν πυλῶν. Εἰσῆλθον εἰς τινὰ ταπεινὴν οἰκίαν, ἔνθα ἡ Αἰκατερίνα ἀφίππευσε. Μετ' ὀλίγον δὲ, ἐνδυθεῖσα τὴν στολὴν τῶν ἱσμαϊλῶφ, ἐξῆλθεν ἱππεύουσα ἐπὶ λαμπροῦ ἵππου καὶ διευθύνθη εἰς τὸν στρατῶνα· ἠκολουθεῖτο δὲ ὑπὸ τῶν συνωμο- τῶν, ἐξ ὧν οἱ πλείστοι ἦσαν ἀξιωματικοὶ τῆς σωματοφυλακῆς.

Εἰς τὸν στρατῶνα τὴν ὑπεδέχθησαν μετ' ἀλα- λαγμῶν χαρᾶς· οἱ στρατιῶται συνωθοῦντο πέριξ αὐτῆς ἀσπαζόμενοι τοὺς πόδας καὶ τὰ κράσπεδα τῶν ἐνδυμάτων τῆς καὶ κράζοντες,

« Ζήτω ἡ Αἰκατερίνα ἡ μήτηρ μας ! »

Ἡ Αἰκατερίνα εἰς τὰς ἐνδείξεις τῶν ὥς ἐξῆς ἀπεκρίθη,

— Ναί, υἱοί μου, ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς, σώσα- τέ με ! Ὁ αὐτοκράτωρ ἐπιβουλεύεται τὴν ζωὴν μου ὡς καὶ τὴν τοῦ υἱοῦ μου.

— Ἡμεῖς θέλομεν σὲ προστατεύσει, ἐφώνησαν ἀπειράριθμοι φωναί.

Ἐκείθεν δὲ μετέβησαν εἰς τοὺς ἐπιλοίπους στρατῶνας, ἡ δὲ ἀκολουθία τῶν ἐπληθύνετο ἐπὶ πλεόν. Μεταξὺ ταύτης συγκατηριθμεῖτο ὁ ἀρχι- στρατήγος Bolconschi, ὁ λοχαγὸς Rasumoschi, οἱ κόμητες Araganoff de Bruce, καὶ πλείστοι ἄλλοι ἐπίσημοι ἄνδρες.

Ἡ Πετρούπολις διηγέρθη.

Ἡ στάσις διεδίδετο ἀπὸ συνοικίας εἰς συνοι- κίαν καὶ τὸ πλῆθος διέτρεχε τὴν πρωτεύουσαν κράζον « Ζήτω ἡ Αὐτοκράτειρα Αἰκατερίνα ἡ Β' ».

Ἐν τῷ μέσῳ ἀπειραριθμοῦ πλήθους, ἡ Αἰκατε- ρίνα ἐπορεύθη εἰς τὴν Μητρόπολιν τοῦ Καζάν, ἔνθα ὑπεδέχθη ἐν ἡχοῖς σαλπίγγων, κωδῶνων καὶ ἀκαταμετρήτων οὐρῶν, ὑπὸ τοῦ ἐπισκόπου Νοβογορόδ καὶ τοῦ κλήρου του. Οὗτος τὴν ὠδή- γησεν εἰς τὸ θυσιαστήριον ἀναγορεύσας αὐτὴν αὐ- τοκράτειραν, τὸν δὲ υἱὸν τῆς ἡγεμόνα διάδοχον. Φωναὶ χαρᾶς ἀντήχησαν ἐντὸς τοῦ ἱεροῦ ναοῦ κα- τὰ τὴν πάνδημον ἐκείνην ἑορτήν.

Περὶ τὴν μεσημβρίαν, ἡ Αἰκατερίνα κεκοπια- κυῖα εἰσῆλθεν εἰς τ' ἀνάκτορα τὰ ὑπὸ δύο ταγ- μάτων τῆς σωματοφυλακῆς φυλασσόμενα. Οἱ

πρῶτοι δὲ εὐγενεῖς τῆς πρωτεύουσας, ἐνδεδυμένοι ἔθνικα καὶ ἐν μεγάλῃ στολῇ ἦλθον νὰ τὴν προ- σαγορεύσωσι καὶ τῆς ἀσπασθῶσι τὴν χεῖρα. Ἡ αὐτοκράτειρα πρὸς πάντας εὐπροσήγορος ἐφάνη. Ἀλλ' ὅμως φοβούμενῃ προσβολὴν ἐκ μέρους τοῦ Πέτρου διέταξε νὰ τεθῶσι τὰ πυροβόλα καθ' ὅλας τὰς κυριωτέρας πλατείας καὶ νὰ κρατηθῶσι πλείστοι ἐκ τῶν ὁπαδῶν του. Ἀπαξάπας ὁ ὄχ- λος ἦτο ἐνθουσιασμένος καὶ ἔκραζε, μεθυσμένος ὑπὸ χαρᾶς « κάτω οἱ Γερμανοί. »

Ε.

Ἰδωμεν τί καὶ ὁ αὐτοκράτωρ ἐπραττε.

Τὸ αὐτοκρατορικὸν ἀνάκτορον τοῦ Οὐραντεν- βάουμ, ἔνθα διημέρευεν ὁ αὐτοκράτωρ, ἦτο κατα- στόλιστον ὡς δι' εορτήν, καὶ πλῆθος κυρίων τε καὶ κυριῶν παρευρίσκοντο εἰς λαμπρὸν χορὸν, διδόμενον κατ' ἐκείνην τὴν ἰδίαν ἐσπέραν, καθ' ἣν συνέβαι- νον τὰ ἀξιωμακρόνεντα συμβεβηκότα, ἅτινα διηγέθημεν, εἰς Πέτερχωφ καὶ Πετρούπολιν.

Πλὴν πάντες οἱ προσκεκλημένοι δὲν ἦσαν ἐπί- σης εὐδιάθετοι καὶ μεταξὺ ἐκείνων συνηριθμεῖτο καὶ ἡ σοβαρὰ φυσιογνωμία τοῦ στρατάρχου Μού- νιχ, γέροντος ὀγδοηκονταετοῦς ἀνακληθέντος εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ Πέτρου μετὰ τεσσαράκοντα ἐτῶν φυλάκισιν εἰς Σιβηρίαν. Τούτου δὲ ἕνεκεν τὰ μά- λιστα ἦτο τῷ αὐτοκράτορι προσκεκολλημένος· οὗτος πρῶτος προησθάνθη τὴν τεκταινομένην συνωμοσίαν.

Παρειήρηνεν ὅτι ὁ ὑπουργὸς Πανὶν ἔλαβε μυ- στικὴν ἀγγελίαν ἐν τῷ μέσῳ τῆς εορτῆς, ἐξάξας ἀπὸ μικρὸν ζακχαρωτὸν ἐπιστόλιον ἐμπεριέχον τὰς ἐξῆς λέξεις. « Τὰ πάντα ἀνεκαλύφθησαν. » Ἡθέλησεν ὁ Πανὶν πάρκρυτα νὰ ἐξέλθῃ πλὴν δὲν ἠδυνήθη· ἐγέλα ὅθεν προσπεποιημένως, ἐνῶ ὁ γέρον Μούνιχ μὲ τὸ σοβαρὸν του βλέμμα ἐφαί- νετο ὅτι ἤθελε νὰ εἰσχωρήσῃ εἰς τ' ἄδυτα τῆς ψυχῆς τοῦ Πανίν.

Ὁ χορὸς ἐδίδετο ὑπὸ τοῦ Πέτρου πρὸς ἀνάμνη- σιν τῆς ἀξιοσημειώτου ἡμέρας, καθ' ἣν ἔλαβε τὸ δίπλωμα βαθμοῦ λοχίου τοῦ Πρωσικοῦ στρατοῦ ἐξ αὐτῶν τῶν ἰδίων χειρῶν Φρειδερίκου τοῦ με- γάλου.

Κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν τὰ πάντα ἦσαν Πρω- σικὰ καὶ πολλάκις ἔπιεν ὁ Πέτρος εἰς ὑγίαν τοῦ Φρειδερίκου, ἀναγκάζων τοὺς προσκεκλημένους νὰ κλίνωσι γόνυ πρὸ τῆς προτομῆς τοῦ βασιλέως τῆς Πρωσσίας.

Οἱ Ῥώσσοι ἀξιωματικοί, ἂν καὶ ἀκουσίως, ἔπραξαν τοῦτο ὅμως ἔφριξαν καὶ αὐτὴ δὲ ἡ χονδρὴ Βοροντζῶφ ἐγονυπέτησε πρὸ τῆς προτομῆς, μολονότι ἐπιπόνως ἔνεκα τῆς πολυσαρκίας τῆς.

Ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ, ὁ ὑπουργὸς ἡδυνήθη νὰ ἐπιτύχῃ ἄδειαν παρὰ τοῦ Πέτρου ὅπως ἀναχωρήσῃ· πλὴν ὁ γέρον στρατάρχης δὲν τὸν ἐγκατέλειπεν, ἀλλ' ἐνώθεις μετὰ τοῦ ἀρχισφραγιδοφύλακος Βοροντζῶφ, πρὸς ὃν εἶχε διακοινώσῃ τὰς ὑποψίας του, ἐνῆργησαν ὥστε ὁ Πανὶν νὰ δεχθῇ ν' ἀναχωρήσῃ διὰ τῆς ἀμάξης του, ἐπιτυχόντες πρὸς τούτοις, ἵνα ὁ νέος κόμης Ἀνδρέας, ἀνεψιὸς τοῦ ἀρχισφραγιδοφύλακος, εἰς ὃν ὁ θεὸς του εἶχε δώσει τὰς ὁδηγίας, καθοδηγήσῃ τοὺς ἵππους.

Ἀπὸ τοὺς λόγους τοῦ συνεταίρου του, ὄντος κατὰ τι οἰνοβαροῦς, ὁ Πανὶν ἐνόησεν ὅτι εἶχεν ἐμπέσει εἰς παγίδα· ἀλλ' ὑποκρύπτων τὸν φόβον ἐζήτησε νὰ ὠφεληθῇ ἐκ τῆς μέθης τοῦ ὁδηγοῦ τοῦ ὅπως ἀναγκάσῃ αὐτὸν νὰ ὁμιλήσῃ· οὕτως ἡδυνήθη νὰ μάθῃ τοὺς σκοποὺς τοῦ αὐτοκράτορος καὶ τῶν πιστῶν του, προτρεπόντων αὐτὸν τὸν Πέτρον νὰ φυλακίσῃ πάραυτα τὴν αὐτοκράτειρα· ἔτρεμον ἅπαντα τὰ μέλη τοῦ δυστυχοῦς ὑπουργοῦ, καθότι ἐβλεπεν ἑαυτὸν ἐγγίζοντα τὰς βαθμίδας τῆς ἀγχόνης. Ὅποταν δ' εἶδεν τὸν συνακόλουθόν του, ὅστις ἐξηκολούθει νὰ ἐκκενώη φιάλας τινας, ὅς εἶχε συμπαράλαβει μεθ' ἑαυτοῦ, ὅτι ἀπεκοιμήθη καὶ οἱ χαλινοὶ ἐπιπτον ἐκ τῶν χειρῶν του, ἀναλαβὼν θάρρος κατέβη τῆς ἀμάξης καὶ ἐντὸς τῶν θραχιόνων του συλλαβὼν τὸν ἀποκοιμηθέντα νέον, μὲ δύναμιν ὄντος ὑπερφυσικῇ διὰ τὴν ἡλικίαν του, τὸν ἀπέθεσεν εἰς τινα γωνίαν τοῦ πεζοδρομίου εἶτα δὲ εἰσπηδήσας ἐν τῇ ἀμάξῃ, κατέφερε τοιοῦτους βραδισμούς ἐπὶ τῶν δυστυχῶν ἵππων, ὥστε οὗτοι ἐπέτων μᾶλλον ἢ ἔτρεχον διευσθυνόμενοι πρὸς τὰ χειμερινὰ ἀνάκτορα.

Ἐκεῖ φθάσας ἐξέβλαεν ἐκ τοῦ στήθους στεναγμὸν, προσθέσας « Τέλος ἡλευθερώθην ἐγκαίρως! Θεέ μου τί τρομερὰ νύξ! . . . »

Ἡ Αἰκατερίνα ὑπεδέχθη περιχαρῶς τὸν γηραιὸν αὐτῆς ὑπουργόν, τείνας αὐτῇ τὴν χεῖρα, ἣν ἐνθέρμως ἡσπάσθη, διηγηθεὶς ἐναργῶς πρὸς τὴν κυρίαρχόν του τὰ συμβάντα.

— Εἴμεθα νικηταί, φίλε μου, προσέθηκε μετ' ἀγαθότητος ἡ αὐτοκράτειρα, ἥδη δὲν ἔχομεν νὰ φοβηθῶμεν.

Τὴν ἐπαύριον περὶ τὴν αὐγὴν ἐγνώσθη εἰς Οὐραντενδόουμ ἡ ἐκβασις τῆς ἐνεργηθείσης συνωμο-

σίας ἐν Πετροπόλει. Ἀκούσας δὲ ὁ Πέτρος τὴν εἰδήσιν ταύτην, κατέστη πελιδνὸς ὡς ὁ θάνατος, καὶ ἀπώλεσε πᾶσαν ἐλπίδα σωτηρίας, ὁπότε τῷ ἀνῆγγειλαν ὅτι ἡ σύζυγός του ἐκινήθη ἐναντίον του ἡγουμένη 40 χιλιάδων ἀνδρῶν.

Πέριξ αὐτοῦ τὰ πάντα εὐρίσκονται εἰς ταράχην, ἐν ᾗ ἐβλεπέ τις τὴν κόμησσαν Βοροντζῶφ, κατασταθεῖσαν τρελλὴν ἐκ τοῦ φόβου, νὰ κράζῃ συρομένη εἰς τοὺς πόδας τοῦ Πέτρου,

— Ἄ σῶσόν με! σῶσον τὸ διάδημα, ὅπερ μοι ὑπεσχέθης!

Καὶ προσεπάθει μὲν ὁ Πέτρος νὰ τὴν παρηγορή, ἀλλ' οὐδ' αὐτὸς ἐγνώριζε τί νὰ εἴπῃ, τῶν ἀγγελιοφόρων διαδεχομένων ἀλλήλους καὶ κομιζόντων χειροτέρας εἰδήσεις. Διέταξεν ἐπὶ τέλους νὰ ἐτοιμασθῇ ἡ ἄμαξά του καὶ ὑπῆγεν εἰς Πέτερχωφ, ὅπως ἰδίῳις ὁμμασι πεισθῇ, ἂν ἀληθῶς ἡ αὐτοκράτειρα εἶχεν ἀναχωρήσει ἐκεῖθεν, ὡς τῷ εἶχον ἀναγγεῖλει.

Ἀφιγθεὶς ἐπέισθη περὶ τῆς ἀληθείας τῶν συμβαινόντων. Καὶ μ' ὅλα ταῦτα ὥφειλε νὰ ἐνεργήσῃ εὐθὺς, ὡς τὸν συνεβούλευον πάντες οἱ πιστοὶ του, οἱ ἀκολουθήσαντες αὐτὸν ἐκεῖ· ἀλλ' ἡ προσβολὴ ὑπῆρξε τόσον αἰφνίδιος, ὥστε ἐκινδύνευσεν ν' ἀπωλέσῃ τὴν ὀρθὴν κρίσιν του.

Ὁ γέρον Μούνιχ βλέπων τὸν αὐτοκράτορα ἀμφιταλαντευόμενον, προῦχώρησεν ἐνώπιόν του καὶ τῷ εἶπε μεγαλοφώνως,

— Μεγαλειότατε! τὸ πᾶν δὲν ἀπωλέσθη. Ἐὰν καὶ πρὸς στιγμὴν οἱ συνωμῶται εἶναι κύριοι τῆς πρωτεύουσας, ἡ Πετρούπολις δὲν ἀποτελεῖ τὴν Ῥωσσίαν ἅπασαν, τὰ δὲ συντάγματα τῆς φρουρᾶς δὲν εἶναι ποσῶς ὁ στρατός. Γνωμοδοτῶ ὅθεν ὅπως ἡ Α. Α. Μεγαλειότης ἀναχωρήσῃ πάραυτα διὰ Κρονστάδ, ἐνθα διαμένει ὁ στόλος, μετὰ τῶν στρατευμάτων τῶν ἐπιβιβασθέντων διὰ τὴν Δανιμαρκίαν· τεθεῖτε ἐπὶ κεφαλῆς αὐτῶν καὶ ἀνακτήσατε τὴν πρωτεύουσαν.

Εἰς τοὺς θερμοὺς τούτους λόγους, ὁ Πέτρος οὐδόλως ἀπεκρίθη· οἱ πάντες ἐφώναζον, ἕκαστος δὲ διανοεῖτο νὰ φύγῃ καὶ ὁ Βοροντζῶφ αὐτὸς πρῶτος τῶν ἄλλων.

Ὁ Πέτρος ἐκπλαγείς καὶ μὴ βλέπων ἄλλην ὁδὸν σωτηρίας ἢ ν' ἀκολουθήσῃ τὰς συμβουλὰς τοῦ γέροντος πολεμιστοῦ, γνωρίζων δ' ἄλλως τε ὅτι ἡ Αἰκατερίνα εἶχεν ἀναχωρήσει διὰ Πέτερχωφ ἡγουμένη 40 χιλ. ἀνδρῶν, προσέταξε ν' ἀναχωρήσῃσι παρευθὺς διὰ Κρονστάδ. Πολὺ ἀργά!

Ἐκ Πετροπόλεως εἶχεν ἤδη σταλῇ διαταγῇ

πρὸς τὸν φρούραρχον ἐμποδίζουσα νὰ πλησιάσῃ οἶονδῆποτε πλοῖον καὶ αὐτὸν ἔστω τὸν αὐτοκρατορικὸν δρόμωνα, καὶ ἥτις ἀκριβῶς ἐξετελέσθη ἂν καὶ ὁ Πέτρος ἔπρεπε νὰ τὸ ἐννοήσῃ ἀπὸ τὰ ἀπειράριθμα οὐρῶν τὰ ἀπὸ τῶν ἐπάλλξεων ἀναπεμπόμενα ὑπὲρ Αἰκατερίνης τῆς Β'.

Ταῦτα ἰδὼν καὶ ἀκούσας ὁ Μούνιχ, προέτεινε νὰ διευθυνθῶσιν εἰς Νεβάλ, ἔνθα θὰ ἦσαν ἐξησφαλισμένοι, ἀλλ' αἱ γυναῖκες αἱ ἐντὸς τοῦ δρόμωνος εὐρισκόμεναι δὲν ἠθέλησαν νὰ προχωρήσωσιν. Ὁ Πέτρος εἰσέκουσε τῶν δεήσεων των καὶ ὑπέστρεψεν εἰς Οὐρανεβάουμ. Τὸ βῆμα τοῦτο ἀπεφάσισε τὴν τύχην του. Ἦτο εἰς χεῖρας τῆς Αἰκατερίνης.

Ἐκεῖ ὑπέγραψε τὸ ἀναξιοπρεπὲς ἐκεῖνο ἔγγραφο, δι' οὗ ἐκήρυττεν αὐτοθελήτως καὶ οὐχὶ ἡναγκασμένως· «Ὅτι τῷ ἦτο ἀδύνατον ν' ἄρχῃ τοιαύτης μεγάλης καὶ ἰσχυρᾶς αὐτοκρατορίας, οἷα ἡ τῆς Ῥωσσίας, καὶ ὅτι τούτου ἔνεκεν παρητεῖτο οἰκεία θελήσει χάριν τῆς συζύγου καὶ τοῦ ἑαυτοῦ υἱοῦ.»

Ἀλλ' οὐτε διὰ τοῦ μέσου τούτου ἠλευθερώθη, ἔλειπεν ἡ τελευταία πράξις ἐκ τῆς τραγωδίας.

ΣΤ'.

Ἐξ μίλικ μακρὰν τῆς πρωτευούσης ἔκειτο μὴ πρὸς μεμονωμένους πύργους, κατεχόμενος ὑπὸ τινος γέροντος ὀνόματι Ἰβάν Πλάτων Βασιλεύσκη ἱερατοῦ καὶ τῆς συζύγου αὐτοῦ Ἀναστασίας Σοφίας Ἐλισάβετ. Ἐκεῖ, πρὸς τὸ ἑσπέρας ἀφίχθησαν ἄνδρες τρεῖς, φέροντες μετ' ἑαυτῶν ἕτερόν τινα κεκαλυμμένον διὰ παλαιοῦ ὑπενδύτου καὶ στρατιωτικοῦ πύλου. Ἐκλονίζετο οὗτος πλὴν ὑπεστηρίζετο ὑπ' ἐκείνων.

Ἰδηγῆσαν τὸν ξένον εἰς παρακείμενόν τι δωμάτιον, καὶ ἐνέκλεισαν αὐτὸν ἐν αὐτῷ. Εἷς δὲ ἐκ τῶν τριῶν ἔμμενεν ὡς φύλαξ τοῦ ξένου, ἐν τῷ οἱ λοιποὶ διὰ φωνῆς οἰκοδεσπότης προσέταζαν νὰ ἐτοιμασθῇ δεῖπνος καλὸς εἰς τὴν ἀπάναντι αἵθουσαν. Τοῦ δεῖπνου δὲ ταχέως ἐτοιμασθέντος, οἱ φίλοι ἐκάθησαν περὶ τὴν τράπεζαν καὶ ἤρχισαν νὰ τρώωσι καὶ νὰ πίνωσι, διατάξαντες τὸν γέροντα καὶ τὴν σύζυγόν του νὰ ἐξέλθωσι τῆς αἵθουσας.

Μετ' ὀλίγον δὲ ἄνδρες δώδεκα τὸν ἀριθμὸν ἀφίχθησαν, ἐξ ὧν δύο εἰσῆλθον εἰς τὸ ἰδιαιτέρον δωμάτιον.

Τὴν ἀκόλουθον ἑσπέραν, ὁ εἰς τὸν πύργον ὀδηγηθεὶς ξένος, εἰσῆλθεν εἰς τὴν αἵθουσαν καὶ ἤρχισε νὰ περιέρχεται αὐτὴν σιωπηλῶς καὶ ἔμφρον-

τις· στραφεὶς δὲ πρὸς τὸν ἐν τῇ αἵθουσῃ εὐρισκόμενον οἰκοδεσπότην, τὸν ἠρώτησε,

— Γνωρίζεις σὺ τὸν αὐτοκράτορα;

— Ὅχι· πλὴν εὐχομαι τῷ ὑφίστῳ ὅπως τὸν διαφυλάττῃ μακροχρόνιον.

— Εὐχαριστῶ, ἀπεκρίθη ὁ ξένος.

Ὁ ξένος ἦτο ὁ αὐτοκράτωρ, ὅστις ἅμα ὑπογράφας τὴν ἐπονείδιστον παραίτησιν, ἀπεχωρίσθη τῶν φίλων του καὶ τῶν ὑπηρετῶν του, ἀπεγυμνώθη τῶν παρασήμων καὶ τῆς στολῆς του, ὀδηγηθεὶς ὡς αἰχμάλωτος ὑπ' ἐκείνην τὴν ἐνδυμασίαν εἰς τὸν πύργον.

Ἐπανελθὼν ἐντὸς τοῦ δωματίου του, ἔγραψεν ἐκ νέου πρὸς τὴν σύζυγόν του, μὴ λαβὼν ἀπάντησιν οὐδεμίαν εἰς τὰς πρώτας πρὸς αὐτὴν ἐπιστολάς του, εἰς ἃς ἐζήτει παρ' αὐτῆς νὰ τῷ δοθῇ ἡ ἄδεια ὅπως ἀναχωρήσῃ διὰ Γερμανίαν.

Διέμενεν εἰς τὸν πύργον ἐπὶ ὀλόκληρον ἑβδομάδα, κατ' ἣν οὐδένα ἄλλον ἔβλεπεν εἰμὴ τὸν γέροντα καὶ τὴν σύζυγόν του, οἵτινες ἐφαίνοντο νὰ ἦσαν τὰ μέγιστα αὐτῷ ἀφωσιωμένοι.

Μετὰ ὀκτὼ ἡμερῶν πόνους καὶ σκληρὰς ἀβελιότητος, ἐφάνη ὁ Ὀρλώφ ἀκολουθούμενος ὑπὸ δύο πιστῶν του.

Ὁ Πέτρος νομίζων ὅτι οὗτοι ἐκόμιζον πρὸς αὐτὸν καλὰς εἰδήσεις, τοὺς προσεκάλεσεν εἰς τὸ γεῦμα. Ὁ Ἀλέξιος Ὀρλώφ ἔθετο ἐπὶ τῆς τραπέζης φιάλην πλήρη οἴνου, εἰς τὴν θέαν ἥς τινος ὁ Πέτρος κατέστη πελιδνός, προσθέσας,

— Δὲν πίνω οἶνον.

— Ἐχει καλῶς μεγαλειότατε! θέλομεν εὐθυμήσει καὶ ἄνευ οἴνου. Ἐπεθύμουν ὅμως νὰ ἐδοκιμάζητε ἐξ ἐκείνου τῆς Βουργουνδίας, ὃν ἄλλοτε τόσον ἠγαπάτε.

— Σὰς εὐχαριστῶ στρατηγέ! Ἦδη θέλω συνδιαλεχθῇ μετ' ὑμῶν περὶ τῶν ὑποθέσεων μου.

— Εἰς τὰς προσταγὰς σας Μεγαλειότατε!

— Καὶ λοιπὸν τί ἀπεφασίσθη; ἐγὼ ἐζήτησιν νὰ μοὶ παραχωρηθῇ ἡ ἄδεια νὰ προσλάβω τὸν ἀγαπητόν μοι θαλαμηπόλον, τὴν λύραν μου, πρὸς δὲ καὶ τὸν γελωτοποιόν μου Λουβενίν, ὅστις νομίζω νὰ ἦναι ἄνθρωπος ἀβλαβής. Ἀλλὰ τὰ πάντα μοὶ ἀπεποιήθησαν.

Ὁ συνέτακτος τοῦ Ὀρλώφ λαβὼν τὸν λόγον προσέθηκεν.

— Ἡ Α. Μεγαλειότης ἡ αὐτοκράτειρα διανοεῖται νὰ διατάξῃ, Μεγαλειότατε, ὅπως ἔλθῃ ἐνταῦθα ἱερεὺς ἀντὶ ἐνὸς γελωτοποιοῦ.

— Πῶς θέλετε νὰ μὲ φονεύσετε; ἀνέκραξεν ὁ

Πέτρος ἐγειρόμενος. Ὄφειλω ν' ἀποθάνω; Ἄρα γε γενναία πράξις θά ἦτο νὰ φονεύσῃ τις ἄνθρωπον ἄοπλον καὶ κεκλεισμένον ἐντὸς φυλακῆς;

Οὐδεὶς ἀπεκρίθη.

— Ζητῶ ἀποκρισιν, ἐννοεῖτε, ἀγροῖκοι! ἀνέκραξεν ὁ αὐτοκράτωρ διὰ βροντώδους φωνῆς. Εἴμαι ὁ αὐτοκράτωρ καὶ κύριός σας. Ὀμιλήσατε, διατὶ δὲν πίνετε σεῖς ἐκ τοῦ οἴνου ὃν μοὶ προσεφέρατε;

— Ἀντιβαίνει εἰς τὴν ἐθιμοταξίαν, προσέθηκεν εἰρωνικῶς ὁ Ὁρλώφ, νὰ πῇ τις ἐνώπιον τῆς αὐτοῦ Μεγαλειότητος οἶνον, ὃν ὑμεῖς ἀπεποιήθητε.

— Δαίμονες! . . . Ὁ οἶνος εἶναι δηλητηριασμένος.

Οὐδεμία ἀπόκρισις.

— Βλέπων ὁ Πέτρος ἑαυτὸν ἄοπλον καὶ εἰς χεῖράς των, ἥλλαξε τονον φωνῆς, παρακαλῶν αὐτοὺς νὰ τῷ εἴπωσιν, ἐὰν θὰ τῷ ἐπέτρεπον ν' ἀναχωρήσῃ, ὥς εἶχε ζητήσει.

— Διὰ ποῖον μέρος Μεγαλειότατε;

— Διὰ ποῖον μέρος; διὰ τὴν Γερμανίαν.

— Ὑπάρχουσι πλὴν τόσον ὠραῖαι πόλεις ἐντὸς τῆς Ῥωσσίας, προσεῖπεν ὁ Βολσκῶφ.

— Ὄχι, ὅχι θέλω ν' ἀναχωρήσω, αὕτη εἶναι ἡ σταθερά ἀπόφασίς μου.

— Ἡ αὐτοκράτειρα δὲν ἐγνωστοποίησεν εἰσεῖτι τὴν θέλησίν της, Μεγαλειότατε, προσέθηκεν ὁ Ὁρλώφ ἐγειρόμενος τῆς τραπέζης, δι' ὅλα ταῦτα, μ' ἐπεφόρτισε νὰ παρουσιάσω πρὸς τὴν ὑμετέραν Μεγαλειότητα, πρῶτον πάντων, ταύτην τὴν θήκην· ἰδοὺ τὸ κλειδίον. Ἀνοίξας τὴν θήκην ὁ Πέτρος, εὗρεν ἐντὸς αὐτῆς ἐρυθρὰν ταινίαν.

Εἰς τὴν θέαν ταύτην κατέστη πελιδνός, ἐν ᾧ οἱ δύο συνεβουλευθήσαν διὰ νεύματος.

Ἐνόησεν αὐτοὺς ὁ Πέτρος, καὶ ἀπεσύρθη τρέμων πρὸς τὴν θύραν τοῦ δωματίου λέγων αὐτοῖς, ὑγειαίνετε κύριοι.

Τότε ὁ Ὁρλώφ ἐπλησίασε πρὸς τὸν αὐτοκράτορα, προσποιούμενος ὅτι θέλει ν' ἀσπασθῇ τὴν χεῖρά του, κατὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν ῥωσικὴν συνήθειαν.

— Ἀφήσατε, δὲν βλάπτει, ὑπέλαβεν ὁ Πέτρος ἀποσυρόμενος.

Ἐπειδὴ τὸ γεῦμα ὑπῆρξεν ἐξάισιον, ὀφείλομεν νὰ σ' εὐχαριστήσωμεν, ἀντεῖπεν ὁ σύντροφος τοῦ Ὁρλώφ, μὲ εἰρωνικὸν μειδίαμα, ὦ Πέτρε Φεοδόροβιτς.

— Ναὶ μικρὰ δουκίσκε τοῦ Ὀλστεῖν, προσεῖπεν καὶ ὁ Ὁρλώφ, θέτων τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς σπά-

θης, ἡμεῖς οἱ ῥῶσσοι, οὓς σὺ ἐμίσησας, εἴμεθα συνειδησμένοι νὰ μὴ λαμβάνωμεν τι χωρὶς νὰ εὐχαριστήσωμεν.

Ἀποσυρθεὶς ὁ Πέτρος ἐντὸς τοῦ δωματίου ἐκλείσει τὴν θύραν, πλὴν ὁ Ὁρλώφ διὰ λακτίσματος συνέτριψεν αὐτὴν, καὶ εἰσῆλθεν ἐντὸς τοῦ δωματίου μετὰ τοῦ συνεταίρου του. Ἠκούσθη πάλη, ἀλλ' ἔπειτα βαθυτάτη σιγή! Ἐξεληθόντες ἐνύψαν τὰς χεῖρας καὶ τὰ αἵματόφυρτα ἐνδύματά των, ἔσπευσαν ν' ἀναχωρήσωσιν.

Εἰς τὴν θύραν τῆς αἰθούσης ἐνεφανίσθη ὁ ἰδὼν Πλάτων Βασιλεύσκης.

Ὁ δυστυχὴς γέρων τρέμων καὶ πελιδνός ὥς ὁ θάνατος ἠρώτησεν αὐτούς.

— Κύριοί μου ἐγεύθη ὁ αὐτοκράτωρ;

— Ναὶ, ἀπεκρίθη ὁ Ὁρλώφ, καὶ ἤδη ἀναγινώσκει τὸ ἀπόδειπνον.

Ζ'.

Τοιοῦτο τέλος ἔλαβε Πέτρος ὁ Γ'. ὅστις ἀναβὰς ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς Ῥωσσίας τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1762, τὸν Ἰούλιον τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἀπώλεσε καὶ τὸν θρόνον καὶ τὴν ζωὴν του.

ΓΕΩΡ. Ι. ΠΑΠΠΑΖΟΓΛΟΥΣ.

ΠΕΡΙ ΒΑΜΒΑΚΟΠΥΡΙΤΙΔΟΣ.

Μία τῶν σπουδαιοτέρων ἐπινοήσεων τοῦ αἰῶνος τούτου, εἰς τὴν ὁποίαν οἱ ἐπιστήμονες ὅλης τῆς Εὐρώπης κατέγιναν, εἶναι ἡ βαμβάκοπυρίτις, τούτέστιν ἡ μεταβολὴ τοῦ βάμβακος εἰς οὐσίαν τινα ἐκπυρσοκροτικὴν. Κατ' ἀρχὰς ἐδόξαζον ὅτι ἡ βαμβάκοπυρίτις δύναται νὰ ἀντικαταστήσῃ τὴν ἐξ αἰώνων ἐν χρήσει κοινὴν πυρίτιδα, ἀλλ' ὅμως ἀλλεπάλληλα δυστυχήματα τὰ ὁποῖα συνέβησαν εἰς τὴν τῆς βαμβάκοπυρίτιδος ξήρανσιν, δολοφονίαι καὶ ἄλλα τοιαῦτα ἠνάγκασαν τὰς κυβερνήσεις νὰ ἐμποδίσωσι τὴν κατασκευὴν ταύτης ἐν ἰδιαιτέροις χημικοῖς ἐργαστηρίοις. Ἡ χρῆσις τῆς βαμβάκοπυρίτιδος ἐγένετο τόσον κοινὴ, ὥστε ἕκαστος κατεσκεύαζε τὴν πρὸς κυνηγεσίαν ἀπαιτούμενην βαμβάκοπυρίτιδα ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ· ὁλόκληρα ὑφάσματα μετεβλήθησαν εἰς βαμβάκοπυρίτιδα καὶ ὁ κυνηγὸς ἀντὶ πυρίτιδος ἐλάμβανε μετ' αὐτοῦ ὑφασμα, ἐξ οὗ ἀπέκοπτε τεμάχιον τῆς βαμβάκοπυρίτιδος πρὸς γέμισιν τοῦ πυροβόλου.